

NOVÁ LEGISLATIVA **ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ**

Jan Maršák

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Teorie a praxe v odpadovém hospodářství 2021

Ústí nad Labem

23. září 2021

NOVÝ LEGISLATIVNÍ RÁMEC ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

NOVÝ LEGISLATIVNÍ RÁMEC SCHVÁLENÉ ZÁKONY

- **Zákon o odpadech – č. 541/2020 Sb.**
- **Zákon o výrobcích s ukončenou životností – č. 542/2020 Sb.**
- **Změnový zákon – č. 543/2020 Sb.**
- **Novela zákona o obalech – č. 545/2020 Sb.**
- **Účinnost od 1. 1. 2021**

NOVÝ LEGISLATIVNÍ RÁMEC

PRINCIPY

- **Zásadní podpora oběhového hospodářství, předcházení vzniku, recyklace, využití a třídění odpadů v České republice.**
- **Jasná implementace cílů (odpady, obaly, výrobky s ukončenou životností), které musí ČR splnit dle evropské legislativy.**
- **Striktní legislativní omezení pro možnosti ukládat využitelné odpady na skládky v souladu s oběhovým hospodářstvím.**
- **Posilování rozšířené odpovědnosti výrobců.**
- **Funkční ekonomické nástroje.**
- **Zohledňování dopadů výrobků (obalů) na životní prostředí - ekomodulace.**
- **Implementace prověřených opatření na základě doporučení OECD a EK. Zohlednění zkušeností jiných zemí.**

NOVÝ LEGISLATIVNÍ RÁMEC

ZÁKON O ODPADECH – HLAVNÍ ASPEKTY:

- Navyšování cílů recyklace komunálních odpadů – 55%/2025; 60%/2030; 65%/2035.
- Zásadní redukce skládkování komunálních odpadů – 10%/2035.
- Zákaz skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů od roku 2030.
- Pozvolné zvyšování poplatku za ukládání využitelných odpadů na skládky – 1850 Kč/tuna v roce 2029.
- Nastavení podílů jednotlivých způsobů nakládání s odpady – v roce 2035 65% recyklace/ 25% energetické využití/ 10% skládkování.
- Obce:
 - Třídící cíle pro obce a posilování primárního třídění složek komunálních odpadů.
 - Povinné třídění textilu od 2025.
 - Třídící sleva pro obce – dle množství uloženého odpadu na skládky na obyvatele a rok – v roce 2021 200 kg/obyvatel/rok (následné snižování do roku 2029) za sníženou sazbu poplatku.

NOVÝ LEGISLATIVNÍ RÁMEC

ZMĚNOVÝ ZÁKON – MÍSTNÍ POPLATKY

- Obce – poplatky od obyvatel (změna zákona o místních poplatcích):
- Sjednocení poplatků od obyvatel do zákona o místních poplatcích –
- Zachování paušální platby.
 - Paušální poplatek – až 1200 Kč.
- Rozšíření možností platby podle skutečného vyprodukovaného množství směsného komunálního odpadu.
 - Množství směsného komunálního odpadu
 - kapacita nádoby,
 - objem odpadu (l),
 - množství odpadu (kg).
- Metodiky MŽP, MF a MV k poplatkům za komunální odpad – dostupné na internetu.
- Komunikace s obcemi k nastavení poplatků od obyvatel.

NOVÝ LEGISLATIVNÍ RÁMEC ZÁKON O ODPADECH PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY

- *Vyhláška o Katalogu odpadů - č. 8/2021 Sb.*
- *Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady – č. 273/2021 Sb.*
- **Vyhláška při jejichž splnění je asfaltová směs vedlejším produktem nebo přestává být odpadem - po MPŘ (přechodné ustanovení ve vyhlášce č. 273/2021 Sb.).**

NOVÝ LEGISLATIVNÍ RÁMEC

METODICKÁ PODPORA

- Na stránkách MŽP. Vše na jednom místě.
- 19 metodických pokynů. K zákonu o odpadech, zákonu o výrobcích s ukončenou životností. Vybrané metodické pokyny specificky pro obce.
- https://www.mzp.cz/cz/legislativa_metodicke_pokyny_odpady

- Uskutečněno doposud cca 40 seminářů k nové legislativě (leden – srpen 2021).
- Poskytování informací obcím, zodpovídání dotazů obcí a komunikace s obcemi.

NOVÝ STRATEGICKÝ RÁMEC

AKTUALIZACE PLÁNU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

- **Aktualizace Plánu odpadového hospodářství.**
 - Národní Plán odpadového hospodářství (POH) představuje základní strategický dokument a vizi pro odpadové hospodářství do roku 2035.
 - Zohlednění nových povinných cílů z legislativy: odpady, obaly, výrobky s ukončenou životností.
 - Doplnění nových toků odpadů (potravinové odpady, jednorázové plasty).
 - **Vize: „Česká republika maximálně předchází vzniku odpadů a efektivně zhodnocuje potenciál produkovaných odpadů“.**

Harmonogram

- Proces SEA – zjišťovací řízení – závěr zjišťovacího řízení – září 2021.
- Příprava novelizace nařízení vlády o POH – září 2021.
- Meziresortní připomínkové řízení – říjen 2021.
- Vypořádání MPŘ – listopad/prosinec 2021.
- **Předložení vládě – leden/únor 2022.**
- Po schválení aktualizace národního POH – **aktualizace krajských POH.**

NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY V ČR A NÁKLADY OBCÍ NA KO ROK 2019

PRODUKCE A NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY

2009 - 2019

Komunální odpady	PRODUKCE	VYUŽITO	Z toho MATERIÁOVĚ VYUŽITO	Z toho ENERGETICKY VYUŽITO	ODSTRANĚNO	Z toho SKLÁDKOVÁNÍ	JINÉ NAKLÁDÁNÍ
Rok 2009	5,3 mil. t	29 %	23 %	6 %	64 %	64 %	7 %
Rok 2010	5,4 mil. t	33 %	24 %	9 %	59 %	59 %	8 %
Rok 2011	5,4 mil. t	42 %	31 %	11 %	55 %	55 %	3 %
Rok 2012	5,2 mil. t	42 %	30 %	12 %	54 %	54 %	4 %
Rok 2013	5,2 mil. t	42 %	30 %	12 %	52 %	52 %	6 %
Rok 2014	5,3 mil. t	47 %	35 %	12 %	48 %	48 %	5 %
Rok 2015	5,3 mil. t	47 %	36 %	11 %	47 %	47 %	6 %
Rok 2016	5,6 mil. t	50 %	38 %	12 %	45 %	45 %	5 %
Rok 2017	5,7 mil. t	50 %	38 %	12 %	45 %	45 %	5 %
Rok 2018	5,8 mil. t	51 %	39 %	12 %	46 %	46 %	3 %
Rok 2019	5,9 mil. t	53 %	41 %	12 %	46 %	46 %	1 %

Cíle recyklace komunálních odpadů: 55%/2025; 60%/2030; 65%/2035

Cíle pro skládkování komunálních odpadů: 10%/ 2035

ZPŮSOBY NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍMI ODPADY 2012 - 2019

Tab. 2.6.1.11 Vybrané způsoby nakládání s komunálními odpady a jejich podíl na celkové produkci komunálních odpadů, 2012–2019

Způsob nakládání	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
Množství energeticky využitých komunálních odpadů	610 367	11,8	614 502	11,9	627 234	11,8	620 313	11,8	680 504	12,1	685 277	12,0	676 574	11,7	689 110	11,7
Množství materiálově využitých komunálních odpadů	1 576 519	30,4	1 561 729	30,2	1 849 864	34,7	1 877 447	35,6	2 136 237	38,1	2 135 660	37,5	2 230 391	38,6	2 408 484	41,0
Množství komunálních odpadů odstraněných skládkováním	2 785 555	53,6	2 698 737	52,2	2 569 965	48,3	2 498 736	47,4	2 522 799	45,0	2 583 390	45,4	2 658 338	46,0	2 696 303	45,9
Množství komunálních odpadů odstraněných spalováním	2 109	0,04	2 837	0,05	3 949	0,07	3 706	0,07	3 146	0,06	3 497	0,06	3 929	0,07	3 683	0,06

Data byla stanovena podle metodiky Matematické vyjádření výpočtu „soustavy indikátorů OH“ platné pro daný rok.

Zdroj: MŽP (ISOH), zpracovatelem dat je CENIA

https://www.cenia.cz/wp-content/uploads/2021/02/Statisticka_Rocenka_ZP_CR-2019.pdf

Skládkování komunálních odpadů
2012 - 2,8 mil. t/rok.
2019 – 2,7 mil. t/rok.

MNOŽSTVÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ OD OBČANŮ

2015 - 2019

Tabulka: Množství odpadů z obcí a od občanů v ČR

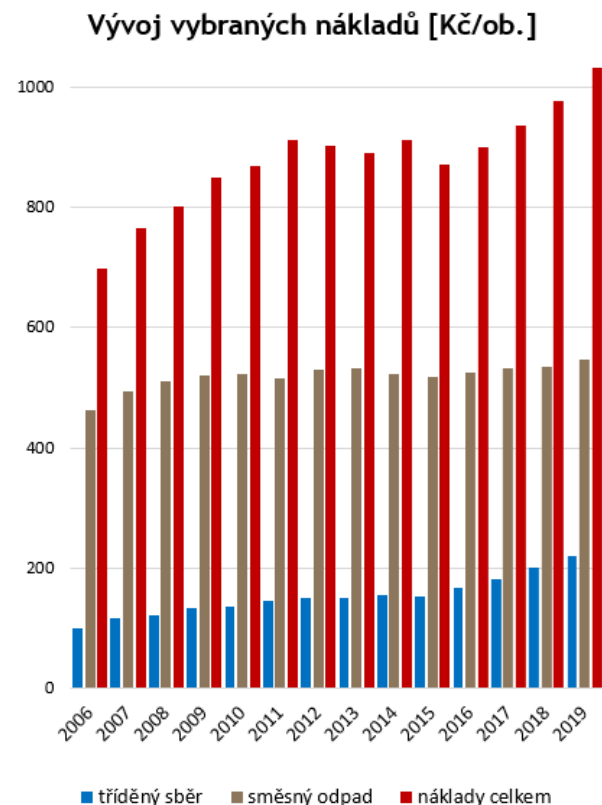
Odpad	2015 (kg/obyv.)	2016 (kg/obyv.)	2017 (kg/obyv.)	2018 (kg/obyv.)	2019 (kg/obyv.)
Papír	30,4	32,4	33,6	33,4	32,5
Plast	11,7	13,4	13,6	14,5	15,4
Sklo	11,7	12,7	12,7	13,2	13,9
Kovy	26,7	22,3	26,4	29,0	29,3
Biologický odpad	39,9	54,7	57,7	59,3	63,3
Dřevo	3,5	4,7	5,2	5,8	5,7
Textil	1,8	2,1	2,3	2,5	2,8
Objemný	32,7	36,0	38,0	40,7	45,1
Směsný	198,8	199,8	198,2	198,5	195,6

Zdroj: ISOH, MŽP

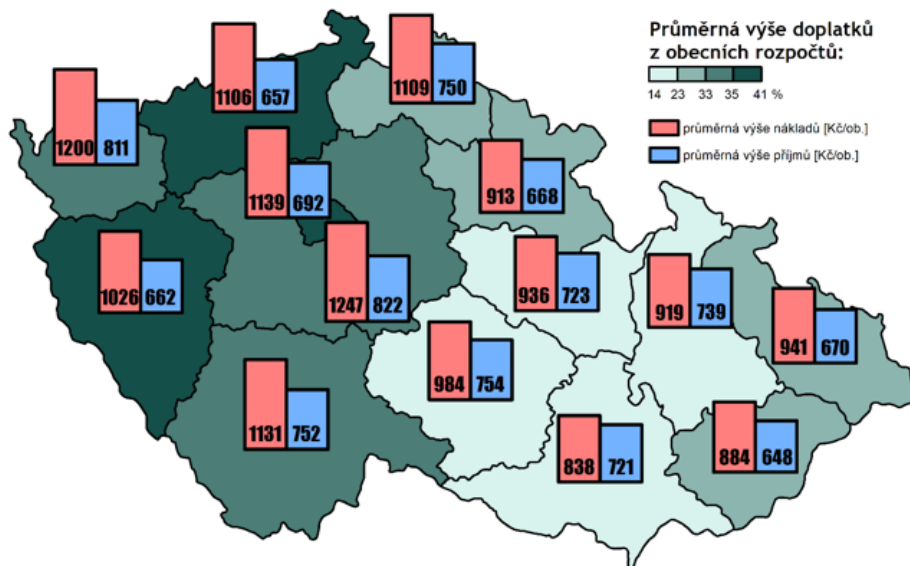
[https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpady_podrubrika/\\$FILE/OODP-Data_z_obci-21052021.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odpady_podrubrika/$FILE/OODP-Data_z_obci-21052021.pdf)

Vývoj vybraných nákladů na OH obcí [Kč/ob.]

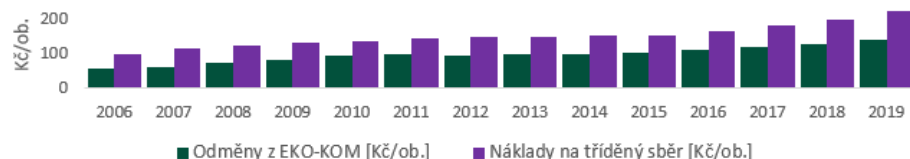
rok	směsný odpad	objemný odpad	tříděný sběr	sběrné dvory	černé skládky	bioodpady + údržba zeleně	náklady celkem
2006	463,2	45,3	98,4	56,2	11,8		697,9
2007	494,8	56,9	116,4	65,0	8,7		765,2
2008	511,1	49,3	121,6	88,0	12,5		803,0
2009	521,0	52,6	132,3	86,2	11,0	80,7	849,3
2010	522,0	50,1	136,2	89,4	11,1	71,1	868,2
2011	515,0	47,9	145,2	98,3	9,9	72,0	912,0
2012	529,5	71,3	149,0	93,2	10,0	50,7	902,7
2013	531,3	71,0	149,1	80,0	6,7	49,6	889,7
2014	523,3	74,2	153,7	86,8	8,9	55,7	911,4
2015	518,3	62,3	153,2	105,5	7,9	66,6	870,5
2016	524,7	63,3	166,1	102,4	8,0	72,6	900,0
2017	532,3	62,6	182,2	106,7	8,4	74,7	937,0
2018	535,6	62,0	199,1	118,2	12,2	76,3	978,1
2019	547,5	72,3	220,3	132,6	10,7	82,9	1031,7

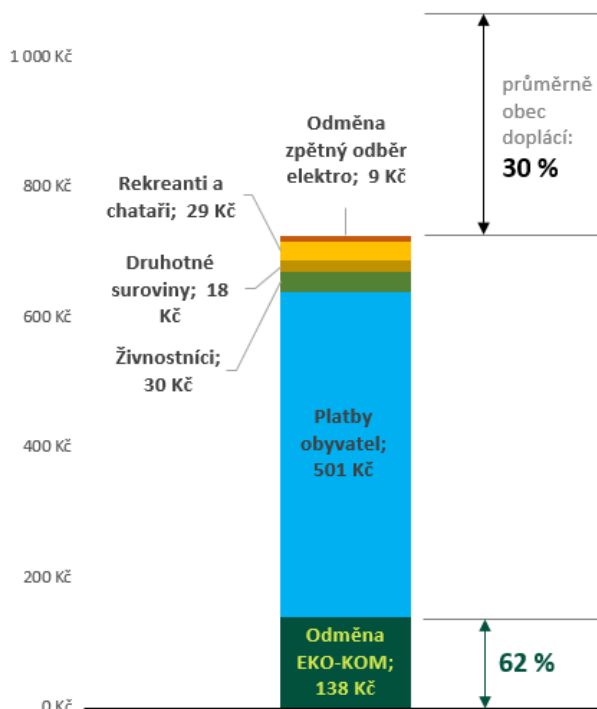
Kolik obce průměrně doplácí na OH?

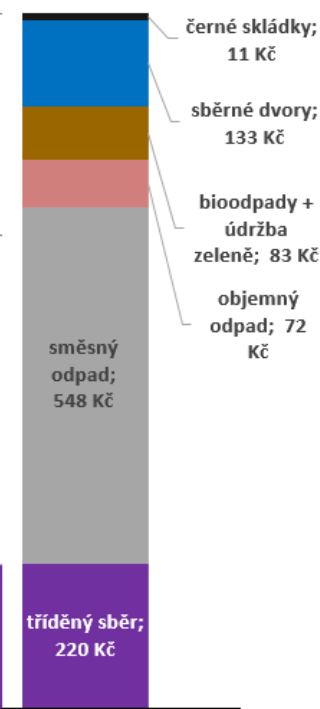
Vývoj krytí nákladů na tříděný sběr odměnou z EKO-KOM

Struktura příjmů (Kč/ob., 2019)

Struktura nákladů (Kč/ob., 2019)

PODPORA NOVÉHO RÁMCE ODPADOVÉHO A OBĚHOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (OPŽP 2014-2020)

Prioritní osa 3 – Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

- **Podporované oblasti:**
 - 3.1 – Prevence vzniku odpadů
 - 3.2 – Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů
 - 3.3 – Rekultivace staré skládky

Podpořené projekty

SC 3.1. Prevence vzniku odpadů	Celkem podpořeno 941 projektů	1,79 mld. Kč
Prevence vzniku KO (kompostéry, textil, software)	835	1,41 mld. Kč
RE-USE centra a Door to door systémy	68	147,5 mil. Kč
Prevence vzniku jednorázového nádobí	22	58 mil. Kč
Potravinové banky	5	155,7 mil. Kč
Prevence vzniku průmyslových odpadů	11	23,1 mil. Kč

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (OPŽP 2014-2020)

Prioritní osa 3 – Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

Podpořené projekty

SC 3.2. Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	Celkem podpořeno 1924 projektů	6,82 mld. Kč
Sběrné dvory	351	1,45 mld. Kč
Oddělený sběr (+ svoz)	1074	1,82 mld. Kč
Třídění/dotřídování/úprava	131	630 mil. Kč
Kompostárny	147	585 mil. Kč
Materiálové využití odpadů	162	794 mil. Kč
Bioplynové stanice	12	823 mil. Kč
Energetické využívání odpadů	18	583 mil. Kč
Nakládání se zdravotnickými odpady	8	50 mil. Kč
Nakládání s nebezpečnými odpady	21	86 mil. Kč
SC 3.3. Rekultivace starých skládek	Celkem 17 projektů	284 mil. Kč

Celkem podpořeno projektů OPŽP 2014-2020	2882 projektů	8,89 mld. Kč
---	----------------------	---------------------

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (OPŽP 2021-2027) – V PŘÍPRAVĚ

Specifický cíl 1.5 – Podpora přechodu na oběhové hospodářství, účinně využívající zdroje

Podporované aktivity

SC 1.5 Podpora přechodu na oběhové hospodářství	Celková alokace 7,1 mld. Kč
Kompostéry pro předcházení vzniku komunálních odpadů	630 mil. Kč
RE-USE centra pro opětovné použití výrobků	350 mil. Kč
Infrastruktura potravinových bank	210 mil. Kč
Prevence vzniku odpadů z jednorázového nádobí nebo obalů	350 mil. Kč
Sběrné dvory a systémy odděleného sběru a svozu odpadů	1,6 mld. Kč
Třídící a dotřídňovací linky	500 mil. Kč
Úprava a zpracování kalů z ČOV	700 mil. Kč
Zařízení pro materiálové využití odpadů	980 mil. Kč
Zařízení pro energetické využití odpadů (zejména BPS)	1,2 mld. Kč
Zařízení pro chemickou recyklaci odpadů	250 mil. Kč
Zařízení pro sběr a nakládání s nebezpečnými odpady	350 mil. Kč

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.

ředitel odboru

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

jan.marsak@mzp.cz

https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

